ANUL IX No. 2641 — EDIȚIA A TREIA — SAMBATA 21 SEPTEMBRE 1896

NUMERUL 10 BANI
ABONAMENTELE
INCEP DE LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CAREI LUN
și se plătesc tot-d'a-una înainte
In Bucureștĭ la Casa administrațieĭ
In Județe și Streinătate prin mandate poștale
Un an în Țară 30 Leĭ, în Streinătate 50 Leĭ
Șase lunĭ 15 „ „ „ 25 „
Treĭ lunĭ 8 „ „ „ 13 „
Un număr în streinătate 20 banĭ
MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuĭŭ streĭn în casă!
V. Alexandri

ADMINISTRATIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 25)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACTIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 25)

REMANIARE MINISTERIALA

MAI DOMOL!

Comisariĭ de poliție atașațĭ pe lîngă serviciul preseĭ colectiviste aŭ devenit entuziaștĭ și proza lor de proces-verbal se publică cu înflorituri și cu o ridicare de ton ridiculă.

Această încălzire de stil le-o dă vizita luĭ Frantz-Iosef, vizită care a șters din cartea istorieĭ comtemporane tot norotul și ne-a transformat de acum înainte în țara cea maĭ vrednică de respectul și admirațiunea Europeĭ.

Nu am fost nicĭ înainte, nicĭ după vizita luĭ Frantz-Iosef entuziaștĭ, de oare-ce nu avem pentru ce, căcĭ nu o vizită împărătească ne poate mîndri, ci propriele noastre fapte.

Cum oare am putea fi entuziaștĭ, cînd vedem turpitudinea oamenilor noștri politicĭ—și în special turpitudinea partiduluĭ luĭ Dimitrie Sturdza? Acesta a venit la putere cu nimbul că va stărui pentru regularea cestiuneĭ naționale din Transilvania, și acelaș Dimitrie Sturdza, venit la putere, a vîndut cauza fraților de peste munțĭ. Maĭ mult încă. Acelaș ignobil personagiŭ prezidează recepțiunea regeluĭ Ungurilor, și, pe cînd Romîniĭ din Ungaria văd cu lacrimile în ochĭ cum frațiĭ lor din Romînia zisă liberă, primesc pe capul statuluĭ unguresc și îĭ fac umilite temenelĭ, eĭ sînt uĭtațĭ, sacrificațĭ pentru tot-d'a-una, părăsițĭ în ghĭarele maghĭare, pentru simplul și copilărescul cuvînt că împăratul Austrieĭ ne-a făcut *onoarea de a ne vizita*.

Eĭ bine! cînd cestiunea Romînilor de peste munțĭ rămîne neregulată, cînd mișcarea națională în țară este zugrumată de colectivitate, cînd atitudinea de erĭ este renegată și prin intrigĭ josnice cauza Romînilor compromisă de însuș partidul național de peste munțĭ, a o lua razna pe cursierul entuziasmuluĭ polițienesc este a-țĭ bate joc de public și de țară.

Isaŭ și-a vîndut moștenirea pentru un blid de linte. Maĭ practică, colectivitatea a vîndut cauza fraților ardelenĭ în schimbul veniriĭ la putere și pentru o vizită împărătească.

Și pentru că a făcut această operațiune, noĭ, spectatoriĭ independențĭ și imparțialĭ, noĭ, public și țară, carĭ nu avem nicĭ folos și nicĭ un amestec în această negustorie, să fim așa de naivĭ ca să ne pierdem sărita?—Incontestabil că nu, și de aceea nu o vom face.

Și cum am putea să ne amestecăm glasul nostru în corul glasurilor polițiste, cînd intonează imnurĭ în onoarea oștireĭ romînești, a soldatuluĭ romîn?

Vitejiĭ carĭ cu sîngele lor nobil aŭ făcut o țară neatîrnată claselor stăpînitoare, aceĭa carĭ cu mîinele lor pline de sîngele turcesc, aŭ pus pe fruntea luĭ Carol I coroana de rege, uĭtațĭ în cătunele lor îndepărtate, mor de foame, mulțĭ, schilodițĭ, rătăcesc cerșind pe strade; iar urmașiĭ lor, ne maĭ putînd răbda sărăcia și asuprirea, de cîte-orĭ nu s'aŭ ridicat ca un singur om, voind maĭ bine să moară de glonț de cît de foame! Urmașiĭ acestor vitejĭ de acum două-zecĭ de anĭ, defilaŭ erĭ înaintea împăratuluĭ și eĭ, carĭ alcătuĭesc fala țăreĭ și acum de o camdată a colectivitățeĭ, sînt dațĭ pe mîna Orășenilor și a altor călăĭ militarĭ, ca să-ĭ schingĭuĭască, să-ĭ znopească în bătăĭ, să-ĭ zmintească și să-ĭ facă neoamenĭ pentru toată viața.

Sub gloria voastră militară, sub strălucirea uneĭ reviste militare splendide, a uneĭ părăzĭ, cîtă sălbătăcie, cîte crime, cîtă suferință acumulată și cîtă ură în co tra armateĭ și în potriva superiorilor!

Inainte de a vă lăuda cu armata romînă, căutațĭ să sădițĭ în inima poporuluĭ dragostea pentru ea, să facețĭ să încolțească în sufletul ofițerilor umanitatea și respectul ființeĭ omeneștĭ. Atuncĭ cînd soldatul va fi considerat ca om, atuncĭ cînd săteanul va avea ce să apere, atuncĭ numaĭ cînd el va ști că după luptă și după sacrificiŭ nu va regăsi acasă sărăcia și vatra goală, foamea și jalea, numaĭ atuncĭ vețĭ avea dreptul să vă lăudațĭ cu oștirea romînă.

Pînă atuncĭ: *Maĭ domol!*

Const. Mille.

SATIRA POLITICA

Malaxa și Frantz-Iosef

Cititoriĭ se vor mira de această imperechĭere de nume, dar evenimentul este foarte adevărat: Malaxa, cel care a sustras electricitatea pozitivă și a lăsat comuneĭ Galațĭ numaĭ pe cea negativă, a contribuit, în prima linie, la venirea luĭ Frantz-Iosef în Romînia.

Intr'adevăr, de cînd tramwaĭul ĭ-a căzut greŭ la stomach, Malaxache a socotit că nimic nu-l poate salva de cît o puternică diversiune în opiniunea publică. Așa, maĭ întîĭ dînsul, imitînd exemplul tutulor monarchilor nepopularĭ, s'a gîndit să tîrească Romînia într'un războiŭ peste graniță însă Europa fiind maĭ dispusă ca orĭ cînd să menție pacea, Malaxa a fost nevoit să renunțe la giganticele sale planurĭ.

Atuncĭ a gîndit că venirea luĭ Frantz-Iosef îl va sluji tot atît de bine, și imediat s'a pus pe lucru. Planul ĭ-a reușit de minune, de astă-dată, căcĭ în adevăr, gazetele și opozițiunea aŭ tăcut de o dată și aŭ lăsat pe protejatul Oculteĭ ca să-șĭ digere lămpile electrice și tramwaĭurile, în liniște.

Acuma, Malaxache văzînd acest succes, a hotărît să aducă în curînd și pe regele Alexandru al Serbieĭ.

Iată la ce slujesc monachiile.

Vax.

DIN CARNET

Decorațiunea găreĭ de Nord

Incontestabil că cea maĭ frumoasă decorațiune realizată în Capitală cu prilejul venireĭ împăratuluĭ Frantz-Iosef, a fost aceea a găreĭ de Nord.

Pentru restul Capitaleĭ, primăria nu poate avea nicĭ un fel de merit, căcĭ, după cîte știm, inginerĭĭ comunalĭ aŭ declarat că, în scurtul timp ce li se pune la dispozițiune, nu pot face nimic de seamă. Atuncĭ însărcinarea și-a luat-o societatea de construcțiunĭ care, prin străduința D-luĭ Grant, a făcut tot ce am văzut.

D. Grant și-a dat multă osteneală, a făcut tot ce a putut în marginele sumeĭ ce i s'a dat, cît și a celor 15 zile, așa că fără concursul d-sale dezinteresat aproape, Melisieniĭ primărieĭ ne-ar fi făcut neapărat, de rîs.

Decorațiunea sălei de recepțiune de la gara de Nord, se datorește simpaticuluĭ nostru architect D. Ștefan Ciocîrlan, care este un maestru în arta decorativă.

De și în Romînia, d-sa nu are cîmpul liber, de și nu are prilejul să dovedească eminentul săŭ gust artistic și specialitatea ce'l distinge, totușĭ de cîte orĭ a fost pus la lucru, s'a achitat maĭ pre sus de toate laudele.

Pe Ștefan Ciocîrlan l-am văzut lucrînd pentru întîia oară acuma două anĭ, cînd a decorat grădina Cișmegiuluĭ pentru serbările societățeĭ Preseĭ. După mărturisirea tuturora, nicĭ o dată o serbare populară nu a izbutit maĭ bine din punctul de vedere al străluciteĭ decorațiunĭ și a magnificențeĭ chioșcurilor. De data aceasta s'a întrecut la gara de Nord.

Sala de recepțiune este un mic gĭuvaer unde se recunoaște numaĭ de cît mîna artistuluĭ desăvîrșit și a omuluĭ cu simțul fin și delicat.

Făcînd contrast cu greutatea și cîte o dată cu grosolănia împodobirilor obicĭnuite, decorațiunile săleĭ de recepțiune se disting atît prin fericita concepțiune a planuluĭ general, cît și prin măestria execuțiuneĭ, alegerea culorilor și prin absența încărcăturilor cu efect prea viŭ. Este o operă delicată, care merită să fie văzută și care, după ce am admirat-o nu ne lasă de cît un singur regret, acela că lucrarea va fi trăit prea puțin.

Memphis.

REFECURI

O comună fericită

Comuna Galațĭ este văduvă de administrație; n'are primar, n'are ajutor, n'are consiliŭ. Pentru o dată, ĭată o comună fericită. Cel puțin gălățeniĭ sînt sigurĭ că în zilele acestea o să răsufle, nimenĭ n'are s'o fure, nimenĭ n'are să-ĭ subtilizeze milioanele.

Dar întrebarea este, dacă o asemenea stare de lucrurĭ e regulată și dacă nu e un scandal fără margine ca o comună și încă o comună de așa importanță, să rămîie atîta vreme fără o administrație regulată și respectabilă.

Uniĭ pretind că această chestie n'a fost rezolvată încă, din cauza vizitei luĭ Frantz-Iosef, dar agumentul este straniŭ. Ințelegem ca venirea luĭ Frantz-Iosef să ne coste milioane, înțelegem ca această venire să dezorganizeze serviciul căilor ferate, să înarmeze ghionțiĭ poliției și să facă deliciile pik-pokeților, dar nu putem pricepe ca înalta vizită să contribuĭe și la apărarea funcționarilor abuzivĭ și dezorganizarea comunelor noastre.

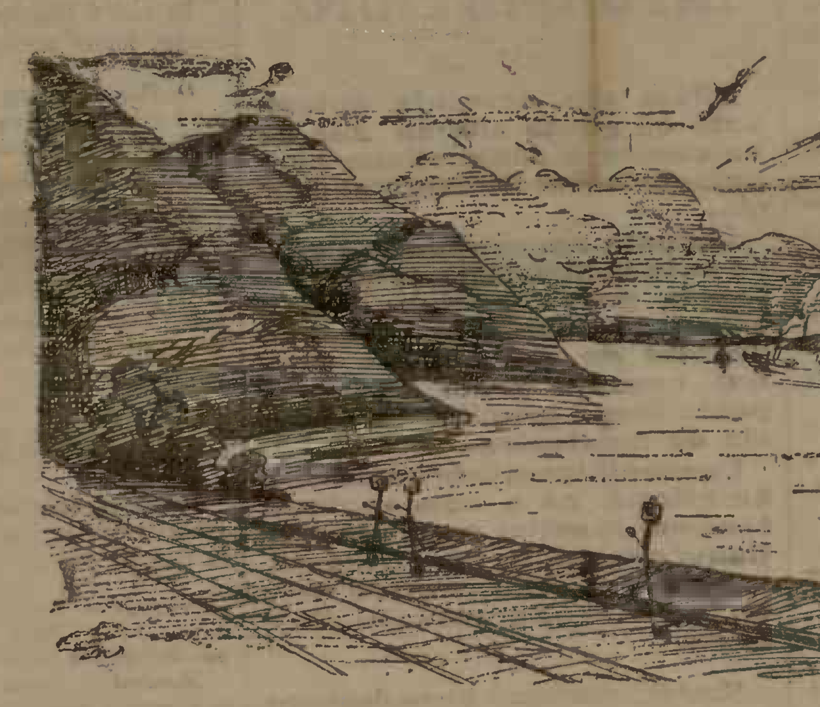
Dar de vreme ce avem pe colectiviștĭ la putere și pe Dimitrie Sturdza în fruntea guvernuluĭ, nimic nu trebuĭe să ne maĭ surprindă.

Ciocănaș

VEDERĬ DIN ORȘOVA

Biserica romînă din Vîrciorova

Granița

Porțile de fier

Tabula trajană

Biserica catolică

IMPRESIUNI DIN ORȘOVA

Populațiunea. — Importanța Orșoveĭ. — Caraghozlîc maghĭar. Magnat orĭ chelner.

Orășelul Orșova a devenit ilustru prin ultimele serbărĭ date cu ocaziunea inaugurăreĭ *Porților de Fier*.

Numele acestuĭ oraș de 3380 locuitorĭ, este astă-zĭ cunoscut în toată lumea, căcĭ aceĭ o sută opt-zecĭ de gazetarĭ carĭ aŭ azistat la serbările d'acolo, aŭ umplut toate gazetele din lume cu amănunte privitoare la banchetele, petrecerile, excursiunile, etc., organizate de guvern în onoarea musafirilor streinĭ.

Populațiunea Orșoveĭ este, ca și a districtuluĭ din care face parte, eminamente romînească.

Toată clasa muncitoare se compune din romînĭ, iar ungurĭ sînt numaĭ o parte din mariĭ comercianțĭ, avocațĭĭ, medicĭĭ și funcționariĭ. După cum dar se vede, clasa dominantă, adică acea care trăește din bugetul statuluĭ, este cea ungurească.

Aceștia nu sînt însă din Orșova, ci streinĭ de această localitate, aduși acolo de către guvern spre a forma încet-încet o pătură ungurească.

In oraș toată lumea, chĭar unguriĭ știŭ romînește, căcĭ alt-fel nu s'ar putea înțelege cu servitoriĭ, birjariĭ, țăraniĭ și nicĭ cu negutătoriĭ carĭ nu vorbesc altă limbă, de cît cea romînească.

Orșova n'are absolut nicĭ o importanță istorică saŭ comercială. Ca orășel și stațiune la granița romîno-maghiară, mulțĭ îĭ cunosc numele, din cauză că acolo călătoriĭ sînt silițĭ să scoboare noaptea din vagoane și să-șĭ vizeze pașapoartele, orĭ să-șĭ revizuĭască bagajele.

Singura importanță istorică pentru ungurĭ o are Orșova în faptul că acolo s'aŭ găsit îngropate la 1853 coroana și insignele Sfîntuluĭ Ștefan.

Pe acest loc în marginea orășeluluĭ, s'a zidit o biserică catolică a căreĭa schiță o dăm pe pagina I-a a gazeteĭ.

Această biserică, foarte luxos decorată în interior, servește de catedrală pentru autoritățĭ și puținĭ ungurĭ creștinĭ din Orșova, căcĭ marea masă a populațiuneĭ merge la biserica romîno-ortodoxă.

In biserica catolică s'a oficiat un Te-Deum cu ocazia sărbătorilor din Orșova. La acest Te-Deum, a azistat împăratul cu toată suita și ungurĭ îmbrăcațĭ în haĭne de magnațĭ. Biserica e foarte bogată, căcĭ are domeniile eĭ carĭ aŭ fost dăruite de stat și de comună.

*

Acest *Te-Deum* ar fi avut un aspect foarte impozant, dacă unguriĭ n'ar fi venit îmbrăcațĭ în costumele lor de operă bufă, carĭ transformaseră biserica într'o scenă de teatru.

Unele din uniformele așa zise naționale maghĭare, sînt foarte frumoase. Acestea sînt cele negre garnisite cu blană de Astrahan; dar cele-l'alte carĭ formează majoritatea, sînt, din cauza zecimilor de culorĭ, atît de caraghĭoase, în cît la vederea lor te pufnește rîsul.

Intr'adevăr îĭ vedeam pe uniĭ îmbrăcațĭ cu bluze de mătase multicoloră asemănătoare stofeĭ unuĭ scaun de buduar, cu o *atila* verde, cu pantalonĭ albĭ, o scufie garnisită cu blană în tocmaĭ ca aceea a rabinilor evreĭ cînd merg Sîmbăta la Sinagogă, și, ce e maĭ caraghĭos, cu cizme auriĭ.

Și unguriĭ numesc aceste uniforme naționale, adică la fel cu acelea pe carĭ le purtaŭ unguriĭ în antichitate, ceea-ce e cu totul falș, de oare-ce nu e posibil ca unguriĭ, acum o mie de anĭ, să fi purtat mătăsurĭ în niște culorĭ carĭ atuncĭ nu existaŭ, și apoĭ cizme auriĭ, în culoarea pieleĭ, care abĭa de vre-o cîțĭ-va anĭ aŭ fost inventate.

Uniformele ungurilor nu sînt dar întru nimic naționale, ci alcătuite după fantezia persoaneĭ care poate să-șĭ facă ast-fel de haĭne.

Pentru a purta ast-fel de uniforme cu săbiĭ și pintenĭ, nu se cere ca să fiĭ *magnat* saŭ să aĭ vre-un titlu de nobleță; fie-care ungur poate să-șĭ facă haĭnele după cum vrea, sub condițiunea de a respecta croĭala ungurească, adică îmbrăcămintea să se compună din: *atila, pantalonĭ strîmțĭ* și *cizme*.

*

Am avut ocaziunea să staŭ la aceeaș masă cu unul dintre aceștĭ ungurĭ uniformațĭ, pe carĭ noĭ din eroare îĭ credem magnațĭ și întrebîndu-l de numele săŭ el se prezintă: Kristyóvy Iános. **Sütümester út Arad** adică **brutar** din Arad.

Un altul, după ce îșĭ scoase uniforma sa elegantă dar caraghĭoasă, a servit o bere unuĭ coleg gazetar, căcĭ ungurul în uniforma de magnat, era un simplu *zallkelner*.

*

Orșova aflîndu-se la granița romînească și la o distanță numaĭ de cîte-va minute de Vîrciorova, populațiunea acestor două orășele se vizitează zilnic, cumpărînd uniĭ de la alțiĭ.

Duminica maĭ ales, șoseaua Orșoveĭ spre Vîrciorova, este foarte mult frecuentată de către populațiunea romînească, care se duce la biserica din Vîrciorova și a căreĭ schiță o dăm aci.

Această bisericuță foarte vechĭe și mică, e în fie-ce Duminică ticsită de lume, căcĭ țăraniĭ romînĭ din Banat fiind mult maĭ religioșĭ de cît țăraniĭ din Romînia, vin regulat la Vîrciorova, spre a se ruga pe teritoriul Romînieĭ libere.

Dr. Michail G. Valerianu.

CRONICA JUDICIARĂ

Intre popĭ

Lucrul se petrece în Ploieștĭ, orașul statueĭ și are drept eroĭ doĭ slujbașĭ aĭ prea sfinteĭ bisericĭ. Unul este popa Vasile și altul este preotul Ghiță de la acelaș biserică. Popa Vasile îșĭ avea trimisă nevasta la *deal* să culeagă rodul vieĭ și pe timpul acesteĭ văduviĭ, prea sfîntuluĭ îĭ venise dor de a strînge în brațe vre-o Păunică oare-care. Pe cînd Satana tortura pe bĭetul creștin, uĭte că trecu pe la ferestre Cucoana Veta, preoteasa popeĭ Ghiță.

Galant ca fie-care genabet, părintele Vasile îșĭ invită vecina în casă, începu să-ĭ cĭupească nițică curte și în maĭ puțin timp de cît a trebuit de făcut inventariul avereĭ fostuluĭ mitropolit, Cucoana Veta să *abunăse* deja cu preotul Vasile.

Nevasta popeĭ se întorsese și amorul dintre soțul eĭ și cucoana preoteasa tot nu încetase, fără ca să știe nicĭ soțul, nicĭ soția ultragiată.

Ulcĭorul a mers cît a mers la apă pînă s'a spart și odată cu ulcĭorul și capul popeĭ Vasile a pățit acelaș lucru.

Era timpul slujbeĭ și rîndul nenorocituluĭ și cornoratuluĭ soț ca să oficieze. Pe cînd însă la biserică se cînta „Doamne miluește", popa Vasile, în tovărășia cocoaneĭ Veta, la cîrcĭuma din colț, adăpostițĭ în odaĭa din dos, închinaŭ zeuluĭ Bachus și zeuluĭ Cupidon.

Nu știŭ cine a pus în curent și pe preoteasa înșelată și pe popa încornorat, că ambiĭ aŭ sosit la cîrcĭumă val-vîrtej și bătaĭa s'a început, întovărășită de oale sparte, nasurĭ strivite, barbe rupte și alte micĭ neajunsurĭ ale luptelor *corps-à-corps*.

Rezultatul s'a văzut la tribunal, unde două procese de divorț s'aŭ adăogat la lungul șir al celor existente.

Chițibuș.

Din Gorj

(Corespondență particulară a „Adevĕruluĭ")

Invățător model

In comuna Valea cu Apă din județul nostru funcționează ca învățător un D. Dimitrie I. Popescu. Acesta, în loc de a-șĭ vedea de școală și instrucțiunea copiilor se ocupă numaĭ de apărarea proceselor ce angajează atît la judecătoria de pace cît și la tribunal, ĭar în zilele cînd nu are procese îșĭ caută de interesele sale personale, fiind în acelaș timp proprietar și arendaș de moșie.

Rare orĭ acest învățător model are vreme să treacă și pe la școală și atuncĭ se mărginește numaĭ a deschide ușa ca să dea drumul copiilor să meargă pe a casă, fără ale preda absolut nicĭ o lecțiune.

Moralitatea învățătoruluĭ

Acest învățător a cumpărat o moșie de la Bala soția luĭ Stanciu Bangiu, fără consimțimîntul soțuluĭ, din care cauză s'a iscat proces, precum și de la Florea soția luĭ Radu Gugu.

Orĭ de cîte orĭ apoĭ află că doĭ locuitorĭ sînt în proces, învățătorul Popescu cumpără procesul de la unul contra celuĭ-l'alt.

Ast-fel a cumpărat procesul luĭ Vasile Georgescu contra luĭ Constantin Buzatu, etc. Pentru a-șĭ asigura cîștigul în proces, învățătorul amenință pe adversar, dacă are copil în școală, cu izgonirea copiluluĭ, după cum a făcut cu locuitorul Dim. Velichan, pe al căruĭ copil l-a și alungat din școală.

Procedînd ast-fel, învățtorul a provocat ura și discordia între locuitorĭ. El are angajațĭ zece locuitorĭ cu anul, ca să-ĭ servească de martorĭ falșĭ înaintea instanțelor judecătoreștĭ.

Sperjur

Acest învățător care a introdus conrupțiunea și imoralitatea în comună, prin exemplele ce dă și carĭ vor fi dezastroase pentru copiiĭ locuitorilor maĭ ales, e și sperjur în acelaș timp. Inchizînd două drumurĭ vechĭ de sute de anĭ și fiind chĭemat în judecată, spre a cîștiga cauza, a jurat falș.

Dovedirea absențelor

Despre absențele de la școală, ale acestuĭ învățător, dovedește un certificat al judeluĭ de pace din plasa Jiu, cu No. 11.042, în care sînt trecute nenumăratele procese ce a apărat ca avocat saŭ a susținut ca impricinat D. D. Popescu, înaintea aceleĭ judecătoriĭ.

Ancheta

Anul trecut, după reclamațiunea obșteĭ locuitorilor, revizorul școlar respectiv a făcut o anchetă. Deși faptele imputate învățătoruluĭ aŭ fost toate dovedite, lucrurile s'aŭ făcut mușama, căcĭ D. Popescu funcționează și azĭ pentru nenorocirea copiilor din Valea cu Apă, carĭ vor rămînea absolut ignoranțĭ și conrupțĭ, dacă părințiĭ lor, în disperare de cauză, nu se vor hotărî a-ĭ trimite pe alte la școlĭ.

D-luĭ ministru al instrucțiuneĭ publice ar trebui să i se facă milă de locuitoriĭ și copiiĭ lor din Valea cu Apă, și cel puțin să mute aĭurea pe învățătorul Popescu dacă nu vrea să-l destituĭe.

St. B.

CRONICA

Procopselĭ

De pe urma viziteĭ ce ne-a făcut împăratul Frantz-Iosef, multă lume s'a ales procopsită.

Maĭ întîĭ provincialiĭ carĭ aŭ bine-voit a-șĭ părăsi vetrele și putinile cu varză acră, pentru a se înființa în Capitală încă din ajunul sosireĭ musafiruluĭ, aŭ aflat multe lucrurĭ și aŭ învățat și maĭ multe. Intorcîndu-se în sînul maalaleĭ din provincia respectivă, mulțĭ vor povesti că tramwayul electric este o minune, de oare-ce mașina merge fără caĭ și fără aburĭ.

Alțiĭ aŭ aflat rostul maghĭernițeĭ situată lîngă Teatrul Național, unde contrar practiceĭ de la acest din urmă, în loc de intrare se plătește eșirea.

Numeroșiĭ cetățenĭ mizilenĭ și odobeștenĭ s'aŭ întors edificațĭ pe la casele lor, că *Fotografia braziliană* de pe Bulevardul Elisabeta e așa cum se intitulează, ĭar ceĭ ce le vor vedea pozia la domiciliŭ se vor cruci cît de mult schimbă Capitalia pe om.

Dar afară de aceste persoane, s'a maĭ procopsit și D. Palladi ministrul domeniilor. D-sa a luat lecțiunĭ de la doftorul Antipa timp de treĭ săptămînĭ de zile. Doftorul care a cultivat numaĭ peștĭ în viața dumisale, s'a încumetit să subțieze morunul așa în cît să poată fi înfățișat împăratuluĭ austriac.

Și pînă la oare-care punct, doftorul care a făcut-o fiartă cu peștiĭ din Dobrogea, a izbutit de astă-dată pînă la oare-care punct.

Cît a vorbit împăratul către D. Palladi care ĭ-a fost prezintat la gară, acesta a tăcut ca *un pește* și s'a încovăĭat maĭ abitir ca *o știucă*.

Bac.

Călătoria țaruluĭ

BALMORAL, 19 Septembrie. — Azĭ țarul s'a ocupat de afacerile statuluĭ și n'a părăsit castelul. Țarina, regina Victoria și familia regală aŭ făcut o primblare în grădinele castelului.

Incendiŭ îngrozitor

TANGER, 19 Septembrie.—Un incendiŭ violent a distrus cuartierul evreilor. Aŭ ars mulțĭ oamenĭ și un mare număr de persoane aŭ fost rănite grav. 500 de persoane sînt fără adăpost.

Căsătoria prințuluĭ Italieĭ

ROMA, 19 Septembrie. — *Agenția Ștefani* anunță celebrarea căsătorieĭ prințuluĭ de Neapole cu principesa Elena la 24 Octombrie.

MOFTURI

Țigara luĭ Konu Năstase

Cĭolanu luĭ Pallade și țigara luĭ Konu Năstase aŭ fost cele două superbe manifestărĭ ale eleganțeĭ și curtuazieĭ miniștrilor noștri.

Am povestit erĭ celebra mîncare a cĭolanuluĭ de la rasol, azĭ să arătăm ce este cu țigara luĭ Konu Năstase.

După prînz, împăratul Frantz-Iosef a scos o țigară de havană din buzunar. Pe cînd o aprindea, Konu Năstase se repede ca o vijelie dintr'un colț al săleĭ, smulge cu o mînă țigara din mîna împăratuluĭ și o asvîrlă jos, ĭar cu cea-altă îĭ oferă o țigară *partagas* spunîndu-ĭ: Fumațĭ pe aceasta Maestate, e 2 leĭ și 50 banĭ.

Tabloŭ!

Pst.

Camera din Viena

VIENA, 19 Septembrie.—*Camera deputaților.* D-nu Kreenburg dezvoltă o interpelare în numele stîngeĭ germane și întreabă dacă într'adevăr guvernatorul din Salzbourg a ținut vr'un discurs salutînd congresul catolic în numele guvernuluĭ și exprimînd în acelaș timp simpatiile sale pentru scopul urmărit de acesta. Printre dezideratele ce caută să realizeze congresul, sînt unele care sînt contrariĭ legilor existente și politiceĭ străine a monarchieĭ.

Interpelanțiĭ întreabă dacă guvernatorul a lucrat din ordinul săŭ cu consimțimîntul guvernuluĭ, saŭ dacă guvernatorul n'a pronunțat cuvintele ce i se atribuĭe, atuncĭ de ce guvernul nu lămurește faptul.

INFORMATIUNI

INTERIOARE

Aflăm din sorginte autorizată că peste cîte-va zile se va semna o convențiune consulară între Romînia și Grecia.

Această convențiune se zice că este încheĭată în condițiunĭ foarte grave pentru interesele țăreĭ noastre. Ea prevede dreptul de juridicțiune pentru consuliĭ grecĭ și face o parte largă grecilor în materie de moștenire.

Convențiunea, într'un cuvînt, se afirmă că e concepută în termenĭ identicĭ cu aĭ convențiuneĭ consulare cu Germania, care a contribuit, în mare parte, la căderea guvernuluĭ Brătianu.

Membriĭ asociațiuneĭ interparlamentare pentru arbitragiŭ și pace, aŭ amînat plecarea la Sinaia pentru mîĭne.

Eĭ aŭ continuat și azĭ vizitarea instituțiilor maĭ importante din Capitală, conduși tot de oameniĭ guvernuluĭ.

*

Trebuĭe să constatăm cu această ocazie, că guvernul a luat toate măsurile ca să izoleze pe oaspețiĭ noștri de toțĭ aceĭa carĭ nu sînt partizanĭ aĭ guvernuluĭ, de teamă că ar putea să li se dea oare-carĭ informațiunĭ asupra stăreĭ politice de la noĭ, informațiunĭ carĭ nu ar conveni ministeruluĭ.

E imposibil să vorbească cine-va cu acestĭ vizitatorĭ aĭ țăreĭ. Presa independentă și opoziționistă nu a fost invitată la nicĭ unul din banchetele oferite.

In jurul oaspeților staŭ D-niĭ Sihleanu, Delavrancea, St. Ioan, etc.

*

Programul vizitărilor este continuŭ schimbat, pentru ca să nu știe nimenĭ unde sînt dușĭ și cînd sînt dușĭ.

Este o simplă recepțiune oficială de la care sînt înlăturațĭ toțĭ aceĭa carĭ nu sînt oameniĭ guvernuluĭ. Ceva maĭ mult, nicĭ chĭar conducătoriĭ diferitelor instituțiĭ pe carĭ le vizitează, nu sînt anunțațĭ maĭ înainte de ora la care se fac vizitele.

*

Uniĭ dintre oaspețĭ șĭ-aŭ exprimat mirarea că nu văd reprezintanțĭ aĭ preseĭ la banchet și la institutele pe carĭ le vizitează.

Ce răspund oameniĭ guvernuluĭ la aceste întrebărĭ nu știm, dar de sigur asupra deputaților streinĭ a produs o rea impresie sechestrarea la care sînt supușĭ de către oameniĭ guvernuluĭ.

La concursul pentru obținerea burselor la Școala Normală de institutorĭ, aŭ reușit un-spre-zece candidațĭ pentru cele un-spre-zece locurĭ.

D. Poni însă, în urma concursuluĭ, văzînd că printre ceĭ ce aŭ reușit nu se află nicĭ unul din protejațiĭ săĭ, a suprimat cincĭ burse.

D. Sturdza șĭ-a luat însărcinarea de a împăca pe șefiĭ liberalĭ din Ploeștĭ: C. I. Grigorescu și R. Stanian.

De oare-ce dizolvarea consiliuluĭ nu-ĭ convine primuluĭ ministru, căcĭ se teme că la noile alegerĭ va reușĭ opoziția, D. Sturdza voiește să împace în modul următor pe ceĭ doĭ șefĭ:

D. Grigorescu cu prieteniĭ săĭ din consiliul comunal să dea cît-va timp încă concursul lor D-luĭ Stanian, ĭar pe urmă D. Stanian să demisioneze și să lase locul de primar D-luĭ Grigorescu.

Dar fiind-că nu faptul că nu e D-sa primar nemulțumește pe D. Grigorescu, acesta, la întrevederea pe care primul ministru ĭ-a cerut-o îĭ va face știut că, dacă în administrația comuneĭ lucrurile nu se vor schimba în sensul vederilor sale, atuncĭ va demisiona din consiliŭ cu toțĭ amiciĭ săĭ și va face pe față opoziție D-luĭ Stanian.

Regele va primi astă-zĭ la Sinaia pe deputațiĭ italienĭ carĭ se află în țară.

Eĭ vor fi însoțițĭ și la palat de D. Ureche, fostul președinte al Ligeĭ.

D. Eugen Stătescu, ministrul de justiție, prepară o însemnată mișcare în magistratură.

Ea va fi supusă zilele acestea consiliuluĭ de miniștri.

Azĭ se întorc de la Sinaia și D-niĭ Sturdza și Eugen Stătescu.

Aseară a fost la D. Sturdza o consfătuire intimă la care aŭ azistat maĭ mulțĭ deputațĭ liberalĭ și amicĭ de aĭ primuluĭ-ministru.

Mîĭne, la ora 3, se va ține un consiliŭ de miniștri sub președenția D-luĭ D. A. Sturdza.

Primarul Galațuluĭ, Malaxa, care a fost zilele astea în Capitală, a plecat aseară la Galațĭ.

In sfîrșit a hotărît și consiliul comunal din Brăila facerea unuĭ tramway electric care să pue în legătură orașul cu Lacul-Sărat.

Ministrul de interne a trimes caetul de sarcinĭ în cercetarea consiliuluĭ technic.

La 1 Octombrie va veni înaintea Curțeĭ cu jurațĭ din Ilfov, procesul de calomnie intentat *Voințeĭ Naționale*, de către fostul mitropolit Ghenadie, pentru publicarea scrisorilor false în chestiunea pușcăriașuluĭ Mărgăritescu.

Toțĭ eleviĭ desființateĭ școlĭ normale din Constanța, aŭ fost trecuțĭ la școala normală de învățătorĭ din Cîmpu-Lung.

Școala normală de institutoare din Capitală a fost transformată în simplu externat secundar.

Mîĭne, D-niĭ Sturdza, Poni și Sihleanu vor vizita această școală.

D. Atanase Constantinescu, sculptor a luat masca artistuluĭ Millo, pentru ca să facă un bust în marmură al artistuluĭ, pentru orașul Fălticenĭ.

Mulagiul e perfect reușit.

Astă-zĭ consiliul comunal al Capitaleĭ va ține ședință. Cestiunea ce se va discuta e: aducerea apeĭ în Bucureștĭ.

Dintre miniștri, numaĭ D-niĭ Poni și Pallade aŭ rămas nedecorațĭ de către împăratul Austrieĭ.

In timpul absențeĭ D-luĭ Stolojan, înlocuitorul săŭ D. Cantacuzino, după intervenția prefectuluĭ de la Rîmnicu-Sărat, Tătăranu, și a D-ruluĭ Țuică, a destituit doĭ sub-prefecțĭ, oamenĭ de încredere aĭ fraților Lupeștĭ, și ĭ-a înlocuit cu D. Teodoru și Pironescu, favoriții prefectuluĭ.

Din această cauză neînțelegerile între senatorul Lupescu și prefectul de R.-Sărat, aŭ devenit atît de marĭ, în cît aceștia aŭ venit la Bucureștĭ pentru a cere D-lor Stolojan și Sturdza sacrificarea prefectuluĭ.

D. Cantacuzino nu se lasă maĭ prejos și cere guvernuluĭ absolută libertate de a administra județul.

Certele acestea e probabil să degenereze și în scandalurĭ publice, fiind cunoscută firea fraților Lupeștĭ.

D. prefect de Dîmbovița, a cerut ministruluĭ de interne, dizolvarea consiliuluĭ județean.

Proĭectul bustuluĭ poĭetuluĭ Traian Demetrescu, făcut de D. sculptor Filip Marin, se va publica în unul din numerele *Adevĕruluĭ ilustrat.*

Iată după ziarele nemțeștĭ carĭ aŭ sosit aseară, textul toastuluĭ ridicat de împăratul Frantz-Iosef la prînzul de la palatul din Bucureștĭ.

E nostim că acest toast nu l-a putut avea presa din țară, de cît luîndu-l din ziarele vieneze:

«Mulțumesc majestățeĭ voastre pentru cuvintele amabile ce mĭ-a adresat. Mă simt fericit că pot reînoi majestățeĭ voastre asigurarea amicițieĭ mele sincere și neschimbate în inima acesteĭ țărĭ frumoase și bogate, pe care înalta înțelepcĭune a majestățeĭ voastre a condus-o pe calea progresuluĭ, și a căreĭ importanță printre statele Europeĭ ațĭ asigurat-o.

«Beaŭ în sănătatea majestățeĭ voastre, în aceea a regineĭ și a familieĭ regale».

D. I. L. Caragiali a solicitat postul de director al nouluĭ Teatru Național din Iașĭ.

Achizițiunea aceasta ar fi dintre cele maĭ nemerite pentru teatrul ieșan.

De cîte-va zile se află în Bucureștĭ D. Alglave, eruditul profesor de științe financiare de la facultatea de drept din Paris. D. Alglave este campionul monopoluluĭ alcooluluĭ în Franța și vine din Rusia.

Un mare incendiŭ a distrus erĭ niște claĭ cu fîn ale arendașuluĭ moșieĭ Fierbințĭ din județul Ilfov.

La Azilul „Elena Doamna" n'aŭ reușit de cît 6 eleve pentru învățămîntul secundar.

Cele orfane aŭ fost primite în secțiunea croitorieĭ și a lucruluĭ manual.

Azĭ, pe la ora 1, s'a întîmplat un accident care putea să aĭbă urmărĭ foarte triste.

In strada Cîmpineanu, un vagon al tramwayuluĭ vechiŭ s'a izbit de un camion al C. F. care erea încărcat cu o mulțime de lăzĭ.

Tramwayul a deraĭat. Vizitiul de la camion, care se afla tocmaĭ d'asupra lăzilor, a fost azvîrlit jos și șĭ-a spart capul.

Statua celebruluĭ sculptor Marceaux, intitulată *Une faute*, care a fost cumpărată cu 30.000 leĭ, de către doamna Eugene Ghika, a fost dăruită de proprietară Pynacotheceĭ din Bucureștĭ și va fi expusă cît-va timp la Ateneŭ, unde publicul o va putea vedea Dumineca.

Toate școalele din țară carĭ aŭ fost închise din cauza epidemiilor, șĭ-aŭ reînceput astă-zĭ cursurile.

Totușĭ anghina difterică și alte maladiĭ contagioase continuă a bîntui populația unor orașe.

FOIȚA ZIARULUĬ „ADEVĔRUL"

70

PRIMEJDIE
DE
MOARTE

— Eĭ vin la orĭ-cine le dă cîte ce-va de mîncat— făcu Taras surîzînd.

Cugetaĭ pe dată că, prin aceste vorbe, căuta să facă o apropiere între eĭ și mine.

Dar suferința mea devenise așa de mare, că n'o maĭ puteam îndura.

— Trebuĭe să plec, ziseĭ, stăpînindu-mĭ chinul.

XLIII

Sfatul D-luĭ Pelham

Taras ar fi vrut să-mĭ dea trăsura pînă la gară, dar refuzaĭ.

Aveam trebuință de liniște.

Voĭam să plîng,—și pentru aceasta treuĭa să fiŭ singură.

Și lacrimile aŭ curs cu îmbelșugare din ochi-mĭ, din clipa în care am atins zaplazurile de la Grange.

Trecînd paroxismul, mă sforțaĭ să fac visurĭ de de viitor; dar perspectiva apropiateĭ reîntoarcerĭ a luĭ Gordon și a justificăreĭ mele în fața luĭ Taras nu mă consola.

Vechĭa afecțiune putea ea să maĭ renască?

Taras mă va iubi ca altă dată?

Nu-șĭ dăduse inima deja Juditheĭ?

Atuncĭ, crezuĭ că revăd pe George, așa cum l-am părăsit, trist și abătut, cu mîna ridicată în semn de adio, și cugetaĭ la amara ĭ deziluzie cînd va afla că logodnica sa iubește pe Taras, — lucru de care nu mă maĭ îndoĭam o-dată ce ea trăise în intimitate cu dînsul.

Georges va încerca aceleașĭ durerĭ carĭ îmĭ sfîșie inima!

Mă întrebaĭ dacă n'ar fi maĭ nimerit să-l las să moară acolo, de cît să-l fac să îndure această supremă decepție.

Dar datoria mea era să lucrez, și în fața acesteĭ datoriĭ îmĭ zburară toate gîndurile.

D. Pelham îșĭ complectase serviciul printr'un funcționar noŭ, pe care l-am găsit scriind niște circulărĭ la biroŭ.

Tînărul funcționar, dupe ce mă anunță din ordinul meŭ sub numele de D-na Leroy, mă introduse în cabinetul omuluĭ de care aveam trebuință.

Acesta aștepta clienții cu răbdarea unuĭ paĭanjen cînd întinde cursă muștelor.

— Am găsit! strigaĭ eŭ, dezdoind cekul înnaintea luĭ.

— Sînt încîntat, Doamnă!

Doreștĭ, fără îndoĭală să merg cu D-ta la D. Lazăr.

Foarte bine; n'avem timp de pĭerdut.

Entuziasmul luĭ însă scăzu brusc, pe dată ce-șĭ aruncă ochiĭ asupra biletuluĭ.

— Dar ceku-asta n'are nicĭ un rost, Doamnă. E alb!...

— Tocmaĭ d'asta am și venit la D-ta. Trebuĭe să scriŭ eŭ suma ce voiŭ voi; ĭar D-ta trebuĭe să-mĭ arățĭ cum.

— Bine!— făcu el cu un aĭer bănuitor.

Apoĭ, ca și cum prevedea o repetare a neajunsurilor ce întîmpinasem cu hîrtia luĭ Gordon, adăugă:

— Am face mult maĭ bine să mergem maĭ întîĭ la Bancă.

Oameniĭ de afacerĭ, sînt așa de nu știŭ cum!...

Pelham deveni din noŭ vesel.

Ișĭ luă cu grabă pălăria din cuier.

— Aĭ putea să-mĭ spuĭ, zise dînsul trăgînd o cutie de la masă de scris, aĭ putea să-mĭ spuĭ dacă ăst Kavangh are o fabrică de manufactură în cartierul Lambeth?

— Nu știŭ nimic despre așa ceva.

— Atuncĭ coincidența e stranie, ca să nu zic maĭ mult.

Amploĭatul meŭ trimite în momentul acesta circulărĭ la diferițĭ capitalițtĭ, cu privire la o companie în formațiune....

Printre adrese, am zărit acest nume, care m'a isbit mult, căcĭ interesanta D-tale povestire nu-mĭ ĭese de loc din minte.

Am căutat în dicționarul de adrese din anul trecut.

Fabrica unde Kavangh primește astăzĭ circularele, în toamna trecută aparținea D-lor Bell și Gordon.

— Vechia Olărie din Lambeth! strigaĭ eŭ.

— Intocmaĭ.

Dacă vezĭ în aceasta alt-ceva de cît o coincidență fortuită, n'am de cît să pun întrebărĭ funcționaruluĭ meŭ în fața D-tale... chĭar acum, dacă vreĭ.

— Da, — răspunseiŭ eŭ, bănuind oare-carĭ relațiunĭ între acel funcționar și Kavanagh.

D. Pelham puse un scaun în așa mod că eram bine ferită de lumină; în urmă trase clopoțelul.

Noul funcționar deschise ușa.

— Intră, Domnule Brett, zise Pelham. Am văzut o circulară adresată unuĭ oare-care Kavanagh, — Vechia Olărie din Lambeth.

Il cunoștĭ?

— Era un client al foștilor meĭ patronĭ, Evans et C-nia.

— Nu-l cunoștĭ personal?

Funcționarul surîse și dete din cap.

— E prea sus pentru mine, Domnule!

— Face speculă?

— Nu, D-le; a cumpărat două saŭ treĭ olăriĭ, ca să se afle în treabă.

— Carĭ?

— Intîiŭ, pe cea din Lambeth; dar a luat-o maĭ mult de milă, de cît pentru a trage vr'un folos.

— Olăria aceea aparținea D-lor Bell și Gordon?

— Da, domnule, înainte de șovăirea luĭ Gordon.

— D. Gordon a șovăit vr'o dată?

E pentru prima oară cînd mi se vorbește ast-fel despre dînsul! răspunse Pelham.

— In Noembrie trecut, Domnule.

Era în chestie o fată tînără, — făcu el, crezînd, poate, că eŭ sînt fata aceea. Și într'o bună dimineață....

— Apoĭ?,.. spune-mĭ pe de rost chestia!

— Gordon s'a asociat cu colonelul Bell ca să cumpere o olărie, care nu prețuia maĭ nimic; el a contractat datoriĭ considerabile sub pretext că zidește cuptoare și face diferite îmbunătățirĭ; apoĭ cînd a aflat că bĭetul colonel e maĭ sărac de cît crezuse, a lucrat în ascuns cît a putut și a șters'o, lăsînd pe asociatul săŭ să ĭasă singur din încurcătură.

— Și ce s'a întîmplat?

— Lucrurile aŭ mers din răŭ în maĭ răŭ.

Un cuptor care nu era încă plătit, cum i s'a dat foc, s'a dărîmat.

Pentru a împăca pe datornicĭ, sărmanul colonel a facut sforțările ce-ĭ eraŭ în putință, dar n'a reușit.

D. Kavanagh l-a prezintat atuncĭ patronilor meĭ și eŭ am fost acela care m'am ocupat de afacerile sale: ĭată cum se face că sînt în curent cu chestia.

— Și rezultatul?

— A fost că colonelul Bell era cu totul insolvabil.

— Dar nu putea pune în cauză pe tovarășul săŭ, pe Gordon?

— De unde să-l ĭa?

(Va urma)

D'ALE ARMATEI

Toate trupele concentrate pentru manevră la Paşcanĭ, aŭ fost desconcentrate erĭ.

Cele din Iaşĭ vor fi desconcentrate pe ziua de 21 Septembrie.

Erĭ aŭ fost desconcentraţĭ toţĭ ofiţeriĭ în rezervă, carĭ aŭ luat parte la manevrele din toamna aceasta.

TEATRALE

Sîmbătă, Duminecă şi Marţĭ, se va reprezenta la Teatrul Naţional *Răsvan şi Vidra* de D. B. P. Hasdeŭ.

Joĭ se va da pentru prima oară *Puşculiţa (La Cagnotte)* localizată de d. Belu.

*

D-na Aristiţa Romanescu studiază Nora (Casa de păpuşĭ) de Ibsen.

*

D-na Ana Ciupagea, societară a Teatruluĭ Naţional, a luat, din cauză de boală, un concediŭ de patru lunĭ. E probabil că d-sa nu va juca în stagiunea aceasta.

*

La Teatrul Naţional se repetă corurile şi rolurile de compunere din opera *Hughenoţiĭ* de Meyerbeer. Această operă se va da de trupa romînă împreună cu artiştiĭ italienĭ angajaţĭ.

D. T. Aslan, directorul de scenă pentru operă şi operetă, stărue să se reprezinte marea operă *Profetul*.

*

D. N. Volenti, membru în comitetul Teatruluĭ Naţional din Iaşĭ, în unire cu ceĭ alţĭ membri aĭ comitetuluĭ, a desfiinţat împărţirea pe clase a societarilor.

Toţĭ societariĭ vor forma o singură clasă şi aceĭ carĭ se vor distinge vor primi gratificaţiĭ.

*

Stagiunea Teatruluĭ din Iaşĭ, se va deschide la 15 Octombrie, cînd se va inaugura şi noul Teatru.

Pînă acum nu s'a hotărît cu ce piesă se va deschide stagiunea. Este vorba de *Despot-Vodă* şi de *Fîntîna-Blanduzieĭ*.

Comitetul Teatruluĭ voeşte să înceapă stagiunea cu o piesă de Vasile Alexandri.

Culegător

ECOURI

Tineriĭ absolvenţĭ aĭ seminaruluĭ Veniamin Costachi din Iaşĭ, D-niĭ C. Sandovicĭ, Băzgan Ştefan, Gîdeĭ Ion şi G. Dimitrescu, aŭ răuşit să capete bursele vacante pentru facultatea de teologie din Bucureştĭ.

Un agent perceptor al circumscripţieĭ Voineştĭ-Mironea, a delapidat suma de 1823 leĭ şi a dispărut.

Autorităţile cercetează faptul.

A se citi în pagina a patra urmarea foiţeĭ PRIN CRIMA.

STIRI TELEGRAFICE

TANGER, 18 Septembrie.—Englitera a obţinut de la Sultanul Maroculuĭ autorizaţia de a stabili în raza Tanger pontoane (bărcĭ fără catarte) pentru depozite de cărbunĭ.

BRAEMAR, 18 Septembrie. — Ţarul şi ţarina aŭ dejunat cu familia regală la Mar Lodge, unde aŭ fost primiţĭ de principesa de Galles, de ducele şi ducesa de Tife. După amiazĭ, Majestăţilor lor s'aŭ întors la Balmoral.

BUDAPESTA, 18 Septembrie.—*Camera magnaţilor*. Răspunzînd la o întrebare, d-nu Banffy declară că într'adevăr guvernul are de gînd să dizolve Reichstagul.

Răspunzînd la o interpelare în privinţa incidentelor ce s'aŭ produs cu ocazia ultimelor alegerĭ, ministrul de interne declară că va proceda în tot d'auna conform legeĭ; el nu va face să intervie forţa armată de cît în cazul cînd o va cere siguranţa individuală a alegerilor.

Discuţia asupra acesteĭ interpelărĭ va continua într'o şedinţă viitoare.

VIENA, 19 Septembrie.— *Fremdenblatt* zice că cuvintele elocinte ale regeluĭ Carol, la prînzul de gală ce s'a dat Lunĭ seară la palatul regal din Bucureştĭ, dovedesc că raporturile de strînsă amiciţie dintre Austro-Ungaria şi Romînia trebuie să fie considerate ca durabile. Austro-Ungaria este o putere amică păceĭ şi toate sacrificiile ce face pentru armata sa, sînt făcute în vederea menţinereĭ păceĭ.

Reamintind dezvoltarea cultureĭ în Dunărea de jos, *Fremdenblatt* termină exprimînd înalta sa consideraţie pentru perechia regală al căreĭ nume este nedespărţit de istoria orientuluĭ; această consideraţie există în toată Europa, dar maĭ cu deosebire în Austro-Ungaria, unde sentimentele de amiciţie pentru naţiunea romînească sînt acum adînc înrădăcinate.

Dezordine în Anglia şi Boemia

LONDRA, 19 Septembrie. — Se anunţă din Belfast luĭ *Evennig News* că o mulţime de 2000 oamenĭ însoţind trupele care aŭ plecat în Sudan aŭ provocat dezordine. Doĭ soldaţĭ aŭ fost aruncaţĭ în fluviŭ; aŭ fost însă scăpaţĭ de poliţie care a pus capăt dezordinelor. Un aentg de poliţie a fost rănit.

PRAGA, 19 Septembrie. — La Briux s'a arestat 10 indivizĭ bănuiţĭ că aŭ răspîndit scrisorĭ sediţioase. Patrule de geandarmerie şi de cavalerie aŭ circulat în timpul nopţiĭ care s'a petrecut în mod liniştit. 1200 de minerĭ s'aŭ pus în grevă în treĭ puţurĭ.

Se anunţă din diferite localităţĭ că aŭ izbucnit dezordine pentru a ajunge la o grevă prin forţa.

EDITIA III

Ultime Informaţiunĭ

INTERIOARE

Remaniare ministerială

Este sigur că luna viitoare ministerul va fi remaniat. Vor părăsi portofoliile lor, D-niĭ Pallade, Budişteanu şi Poni. D. D. Sturdza voeşte să încerce o împăcare a celor maĭ importanţĭ membriĭ din partid, carĭ deşi nu fac opoziţie făţişe guvernuluĭ, totuşi nu-ĭ daŭ nicĭ un sprijin.

*

D. D. Sturdza se sileşte să convingă şi pe D. Stolojan că ar fi bine să se retragă şi D sa pentru cît-va timp.

D. Stolojan însă, nu voeşte cu nicĭ un preţ să primească aceste propunerĭ.

D-sa ştie că fără voia sa, D. Sturdza nu se va încumeti să-l scoată din guvern, pentru că în acest caz toată munca de a ajunge la întărirea guvernuluĭ, ar fi zădărnicită.

*

Pînă acum nu sînt definitiv desemnaţĭ nouiĭ miniştri. Se crede însă că portofoliul instrucţiuneĭ va fi dat D-luĭ Haret, acela de domeniĭ D-luĭ Em. Costinescu, iar acela de războiŭ D-luĭ general Pilat.

*

Odată cu această remaniare, D. D. Sturdza va anunţa partizanilor săĭ că D sa va conduce partidul tot după sistemul luĭ Ion Brătianu, va face remanierĭ ministeriale la fie-care şase lunĭ. Prin urmare toţĭ aceĭa carĭ doresc să fie miniştri să nu se impacienteze, căcĭ le va veni rîndul.

D.

Impăratul Frantz-Iosef a maĭ decorat cu ocazia vizituĭ sale, pe inspectorul Popovicĭ cu «Coroana de Fier» clasa III şi T. Vasiliu cu ordinul «Frantz-Iosef».

S'aŭ împărţit medaliĭ şi la maĭ mulţĭ sergenţĭ carĭ aŭ fost postaţĭ în diferite posturĭ de onoare.

Deputaţiĭ italienĭ aŭ plecat azĭ la Sinaia.

La Ploieştĭ li s'a pregătit o strălucită primire. Un număr foarte mare de cetăţenĭ cu muzică şi drapele i-a salutat la gară.

Astă-seară oaspeţiĭ vor fi reţinuţĭ de rege la prînz.

Sîmbătă şi Duminecă s'aŭ făcut la Craiova primele încercărĭ cu lumină electrică pe strada Unireĭ.

Experienţele aŭ reuşit perfect.

Azĭ dimineaţă s'a întîmplat un scandal la gara de la Ploieştĭ. Deputaţiĭ italienĭ, fiind invitaţĭ de rege la Sinaia, aŭ plecat azĭ dimineaţă cu trenul. La Ploieştĭ li se pregătise o primire din partea cetăţenilor, carĭ aŭ venit la gară în frunte cu muzica regimentuluĭ local, ca să întîmpine pe italienĭ.

Cînd însă s'a dat ordin muziceĭ ca să cînte Deşteaptă-te Romîne, *şeful muziceĭ a refuzat sub cuvînt că i s'a interzis de către colonel să cînte acest cîntec. De aici, scandal şi indignarea publiculuĭ. Scandalul a ţinut maĭ mult timp. Numaĭ după intervenţia prefectuluĭ lucrurile s'aŭ liniştit.*

La Teatrul Naţional din Craiova, stagiunea se va deschide cu piesa *Răsvan şi Vidra*.

Hoţiile în Tulcea se înmulţesc. Pe fie-ce zi avem de înregistrat cîte o hoţie saŭ crimă.

Erĭ, un bandit îmbrăcat mocăneşte, a eşit înaintea diligenţeĭ care venea de la Constanţa la Tulcea şi la chilometru 44 de pe şoseaua Babadag a somat cu arma în mînă pe conductorul diligenţeĭ ca să i se oprească.

Acesta nevoind să asculte de somaţiunea hoţuluĭ, a fost împuşcat la mînă. Graţie iuţeleĭ cu care a mînat caiĭ a putut scăpa numaĭ cu atît. Sosind la Tulcea a fost internat în spitalul judeţuluĭ.

Autorităţile urmăresc pe hoţ.

Asta-seară, deputaţiĭ italienĭ se vor intoarce în Capitală, pentru a lua parte la prînzul ce se va da în onoarea lor de către ministrul italieĭ.

Fortificarea Porţilor de Fier

Oficiosul maghiar din Pesta, *Pester Lloyd*, publică un articol asupra lucrărilor *Porţilor de Fier* şi zice că acuma, cînd entuziasmul serbărilor a trecut, unguriĭ trebuie să constate că prin lucrările Porţilor de Fier, ţărmurile Dunăreĭ despre Ungaria aŭ rămas descoperite orĭ-căruĭ atac din partea vecinilor de pe malurile Dunăreĭ.

Un eventual atac

Vapoarele de războiŭ ale vecinilor, zice *Pester Lloyd*, pot să ajungă acuma cu uşurinţă pînă la Semlin şi chiar pînă la *Töröc-Becse*, fără ca armatele maghiare să se poată opune cu succes.

Mărirea floteĭ de războiŭ

Pentru a putea apăra o ast-fel de eventualitate, oficiosul *Pester Lloyd* propune **întărirea floteĭ maghiare de războiŭ de pe Dunăre şi apoĭ fortificarea terenurilor ungureştĭ din vecinătatea Porţilor de Fier.**

Ceĭ maĭ competenţĭ generalĭ ungurĭ sînt de opinie că numaĭ prin acest dublu sistem de întărire, Ungaria s'ar putea apăra contra unuĭ eventual atac.

Forţele maghiare

Flota de războiŭ unguruească care se află astă-zi pe Dunăre, se compune din canonierele: *Meros, Leitha, Körös* şi *Szanios*.

Fie-care din aceste canoniere are cîte şase tunurĭ şi maşinĭ cu o iuţeală de 1250 de caĭ.

Această flotă fiind astă-zĭ prea slabă din cauza deschidereĭ *Porţilor de Fier*, statul major ungur a propus ca să se aducă încă patru canoniere din Marea Adriatică.

Cum însă nicĭ această măsură nu e suficientă contra unuĭ eventual atac, statul major a propus fortificarea *Porţier de Fier*, într'un punct de unde tunurile ungureştĭ să poată împiedeca apropierea vapoarelor inamice. Maĭ mult încă, aceste fortificărĭ în caz eventual, vor putea închide canalul deschis prin ultimele lucrărĭ.

Fortificarea

Punctul unde Dunărea va fi fortificată este între Baziaş şi Orşova. Oficiosul *Pester Lloyd*, vorbind de aceste fortificărĭ, maĭ adaugă că mărirea flotileĭ de războiŭ pe Dunăre, nu poate slabi într'un nimic forţele austro-ungare din cele-l'alte mărĭ, căcĭ ele vor face marĭ serviciĭ armatelor imperiuluĭ, chiar dacă războiul ar avea loc în altă parte de cît pe malurile Dunăreĭ.

Propunerea oficiosuluĭ

De aceea oficiosul maghiar încheie articolul săŭ cu propunerea **ca guvernul să grăbească cu fortificarea Porţilor de Fier şi să trimeaţă imediat la Orşova încă şi vapoare de războiŭ.**

V.

De la 9 Septembrie şi pînă la 17 s'aŭ întîmplat în Capitală 13 furturĭ de banĭ şi alte obiecte, din carĭ 11 s'aŭ descoperit. Escrocheriĭ s'aŭ comis numaĭ două şi aŭ fost descoperite.

Guvernul romîn a intervenit pe lîngă guvernul austriac ca să ridice proibiţiunea exportuluĭ de animale în judeţele Muscel, Olt, Botoşanĭ şi Teleorman, unde epizotia a încetat cu desăvîrşire.

Banchetul de aseară

Aseară s'a dat în sala cea mare de la otetul Boulevard, banchetul oferit de preşedinţiĭ corpurilor legiuitoare deputaţilor italienĭ.

Aŭ luat parte la masă peste 70 de persoane între carĭ şi maĭ multe doamne.

Este nostim că la banchet eraŭ maĭ mulţĭ ziariştĭ italienĭ şi nicĭ un ziarist romîn.

Aceasta este cea maĭ bună dovadă de consideraţia pe care liberaliĭ o daŭ preseĭ.

*

Aŭ ridicat toasturĭ D-niĭ D. Ghica pentru rege şi Italia, D. P. S. Aurelian pentru parlamentul italian.

Aŭ răspuns d-niĭ Pierantoni, Pandolfi, Marchizul Beccaria d'Incisa, ministrul Italieĭ în Bucureştĭ, mulţumind de primirea ce s'a făcut oaspeţilor noştri şi arătîndu-şi admiraţiunea pentru progresele făcute de Romînia.

*

Aŭ maĭ vorbit D-niĭ V. A. Ureche, P. Grădişteanu, Poenaru-Bordea, D-niĭ deputaţi Nocito, Santini, Galetti, Delavrancea. N. Xenopolu şi deputatul italian Cerruti,

Toţĭ aŭ arătat dragostea care uneşte pe poporul romîn cu cel italian şi aŭ închinat pentru prosperitatea acestor două popoare.

In tot timpul banchetuluĭ a domnit o mare animaţie.

Banchetul s'a terminat la ora 12.

Rep.

In judeţul Tecucĭ s'a ivit printre vite febra aftoasă.

Serviciul sanitar a dat ordine ca să nu se scoată din judeţ nicĭ un animal saŭ producte animale, cît timp va ţine epidemia.

Expunem în *Sala de Depeşĭ* o fotografie foarte reuşită a sosireĭ împăratuluĭ Frantz-Iosef în gara Craiova. Această fotografie este eşită din atelierul D-luĭ Heitler, fotograf în Craiova.

D'ALE ARMATEI

Erĭ aŭ sosit la Galaţĭ regimentele de infanterie 10-Putna, 9-R.-Sărat, 8-Focşanĭ şi 11-Siret, carĭ aŭ făcut manevre particulare însoţite de două excadroane de cavalerie şi un regiment de artilerie.

Aceste trupe aŭ defilat astă-zĭ înaintea generaluluĭ Schelleti, comandantul cor. III de armată, şi apoĭ aŭ plecat la reşedinţele lor, spre a fi desconcentrate.

EXTERNE

D. Andreĭ Balteş, redactor responsabil al ziaruluĭ Tribuna, *fiind dat în judecată pentru că a scris în contra serbărilor milenare, a fost condamnat, de către tribunalul din Cluj la* un an şi treĭ lunĭ închisoare de stat, şi 300 fl. amendă.

Societatea tineretuluĭ romîn din Sofia, anume: *Ndrupaciunea*, a luat hotărîrea de a întreţine cu cheltuielele eĭ o profesoară la şcoala romînă din comuna Gopeşĭ, din Macedonia. Această şcoală fusese desfiinţată de Apostol Mărgărit.

Din Petersburg se telegrafiază că între cabinetul de acolo şi cel din Paris, se urmează tratărĭ diplomatice pentru o intervenire a Rusieĭ şi Franţeĭ în Constantinopol. In cazul cînd dezordinele în Turcia s'ar repeta flotele ruseştĭ şi franceze vor ocupa Bosforul.

Spre acest scop guvernul rus a şi trimis o divizie întreagă de armată la Odesa, iar altă divizie a primit ordin a pleca la frontiera Anatolieĭ.

ECOURI

Mîine Sîmbătă 21 şi Duminică 22 Septembrie, va avea loc la societatea de dare la semn din strada Carol Davila, 5, serbarea dăreĭ generale la semn, cu un program foarte bogat. Vor fi maĭ multe premiĭ.

Concertele societăţeĭ Filarmonică Romînă, vor reîncepe în Septembrie a. c. Domniĭ şi Doamnele membre aĭ aceşteĭ societăţĭ, vor veni la concert fără a plăti intrarea, prezentînd chitanţele de membri.

Cursurile de muzică vocală şi instrumentală vor reîncepe la 1 Octombrie a. c.

Sîntem informaţĭ că înscrierile la liceul Sf. Gheorghe din Capitală, se vor primi pînă la 25 Septembrie inclusiv, numărul locurilor disponibile fiind aproape complect.

460.—5.

FOIŢA ZIARULUI «ADEVĔRUL 142

PRIN CRIMA

PARTEA A TREIA

FRATE ŞI SORĂ

IX

Teamă de moarte

Nu cum-va mi-am pierdut raţiunea?..

In acest moment, bolnavul făcu o uşoară mişcare.

Şi cum tot ce privia pe suferind era mai interesant de cît ori-ce alt sentiment saŭ ori-ce altă emoţie, toţi se îndreptară spre pat.

Maurice întoarse capul şi zări pe tată-săŭ.

Atunci îl cuprinse o emoţiune nesfîrşită, şi murmură:

— Oh! tată! tată! Aşa dar n'am murit înainte de-a te fi revăzut!..

— Taci, taci, strigă Martin.

Mu pot crede că te voiŭ pierde!...

Nu, nu; te veĭ face sănătos; dar nu te mai mişca, nu mai vorbi!

— Mi-e răŭ, urmă tînărul...

Şi n'aş vrea să mor înainte de-a vedea pe Noretta!...

El zări pe Imaculata şi adăugă:

— Doamnă ducesă... Fiĭ mama mea şi,.. du-te de caută pe Noretta!...

— Nu acum, copilul meŭ, zise ducesa împrumutînd accentul dulce şi graţia atingătoare a unei adevărate mame... nu acum; eşti prea mult emoţionat prin faptul că ai văzut pe tată-tăŭ.

Trebuie să fiĭ cu-minte, Maurice, trebuie să fiĭ cu-minte...

Mîine de dimineaţă însă, dacă doctorul va găsi de cuviinţă, mă voiŭ duce s'o caut, ţi-o jur!

— Adevărat?

— Nici vorbă.

Dar cu condiţiune ca să nu mai vorbeşti, să nu te mai turburi...

Cu privirea plină de o recunoştinţă nesfîrşită, bolnavul răspunse:

— Eşti bună!... Ştiŭ!...

Şi apoi tu, tată, eşti lîngă mine, şi aceasta-i principalul..

Dă-mi mîna ta.

Martin nu-şi mai putea stăpîni emoţiunea.

Monté-Léone, cu tot sîngele-i rece, se retrăsese în dosul perdelelor, şi avea obrajii plini de lacrimi.

Martin luă mîna fiului săŭ, îl acoperi de sărutări şi zise:

— Nu ţe voiŭ mai parăsi...

D-na ducesă are dreptate: fiĭ cu-minte, pentru mine care te ador şi care sufăr atît văzîndu-te pe tine suferind!...

O dată mai mult, Imaculata se apropie şi, cu o adevărată autoritate de mamă, rosti:

— Dormi, Maurice, odihneşte-te, trebuie să te odihneşti!...

El se supuse şi îşi lăsă dulce pleoapele obosite.

De dormit însă, nu putea să doarmă.

Tremurături nervoase îl zbuciumaŭ din creştet pînă'n tălpi, iar Martin simţia între degetele sale cum mîna fiŭ-săŭ devenea din ce în ce mai caldă, mai arzătoare.

Pe la orele zece, Lafont se întoarse.

In jurul bulevardului eraŭ toţi aceia pe care-i lăsase la plecare.

Doctorul cercetă din noŭ rana şi spuse:

— O să-l apuce frigurile şi va avea puţin delir; să nu vă speriaţi de loc.

Cu toată recomandaţiunea doctorului, Fontenay, şi împreună cu dînsul Monté-Léone şi soră-sa, petrecură o noapte înspăimîntătoare.

Maurice scotea ţipete grozave, însoţite de gemete carĭ îţi sfîşiaŭ inima; bătea cîmpii, vorbea de fel de fel de lucruri unele mai ciudate ca cele-l'alte.

Nu putea să mai şeadă în pat, nu mai cunoştea pe nimeni, nu mai auzea nimic; doar din cînd în cînd, instinctiv, făcea un semn prin care cerea să i-se ridice bandajul de la cap.

Christoval, Imaculata, şi mai cu seamă Martin se luptaŭ să liniştească pe nefericitul tînăr.

Toţi, absolut toţi, eraŭ zdrobiţi, afară de Monté-Léone de care nu se lipea oboseala.

— Du-te de te culcă, zise el pe la miezul nopţei duceseĭ; două-treĭ ore de somn te vor reîntrema şi îţi vor permite să mă înlocuieşti mîne de dimineaţă.

Această boală pare a se lungi; tată-săŭ, care nu mai ascultă de nimeni, va cădea, fără îndoială, învins de nesomn şi disperare.

Aşa dar, de la noi se aşteaptă ori-ce îngrijire.

— Voiŭ face tot ce veĭ voi, zise tînăra femeie.

— Ei bine, dacă e aşa, culcă-te.

In acest moment, ajunge prezenţa mea.

Mîine de dimineaţă, cînd mă voiŭ duce acasă la mine ca să pun ordine în afacerile zilei, veĭ fi mult mai destoinică pentru a rămîne aicĭ.

Imaculata întinse fruntea luĭ Monté-Léone; acesta o sărută.

Apoi, Miraflorès dispăru în odaia vecină.

Despre ziuă, Maurice sfîrşi prin a dormi puţin, şi Martin, sfîrşit, făcu acelaşi lucru în fotoliul săŭ.

Christoval plecase de mult şi Imaculata îl înlocuise lîngă bolnav.

Vechiul om de afaceri deschise ochii.

El văzu pe Imaculata îngrijind pe Maurice, reînoindu-i compresia de ghiaţă, ridicîndu-i perina, dîndu-i să bea puţină doctorie, apoi sărutîndu-l pe frunte întocmaĭ ca o adevărată mamă.

Lacrimi mari născură în ochii sărmanului tată.

— Cît e de bună!... zise dînsul; pe cît e de frumoasă, pe atît e şi de bună!..

El făcu o mişcare şi tînăra femeie se întoarse pe dată.

— Nu i s'a agravat de loc starea, rosti ea; frigurile sînt aspre ca şi mai nainte, dar bate mult mai puţin cîmpii.

Frate-meŭ, care m'a înlocuit o bună bucată de vreme astă-noapte, mi-a spus că Maurice s'a odihnit puţin.

— Şi eŭ, eŭ am dormit dus!... şi te-am lăsat singură ca să îngrijeşti de fiul meŭ!... zise Martin dezolat.

— Se explică foarte bine asta, răspunse Imaculata.

Aĭ încercat o emoţiune nervoasă extraordinară; după un asemenea zbucium, somnul e firesc.

Par'că te-ai mai întremat... Şi, dacă te-ai culca încă puţin în patul din odaia lăturalnică, de sigur că ai prinde şi mai multă putere.

— Nu, nu, răspunse Fontenay, nu mă culc pînă n'o veni doctorul.

Mi-e peste putinţă să dorm pînă nu voi şti cum se găseşte fiul meŭ.

Cum va găsi Lafont pe bolnavul săŭ?

Intr'o stare încă primejdioasă, fără îndoială.

Şi într'adevăr, patru zile şi patru nopţi, Maurice s'a zbătut între viaţă şi moarte, fără cunoştinţă, fără să-şi dea seamă nici de locul unde se găsia, nici de oamenii carĭ îl înconjuraŭ.

Chiar a cincea noapte Lafont a petrecut-o întreagă la capul bolnavuluĭ, căcĭ Mauric era prada uneĭ ast-fel de exaltărĭ, frigurile eraŭ atît de puternice, în cît doctorul începuse să bănuiască o catastrofă apropiată.

(Va urma)

Proprietar. CONST. MILLE — Tipografia ziarului „Adevĕrul" Pasagiul Băncei Naţionale — Tipărit cu cerneală E. T Gleitsmann, Dresda